

VÄSTERÅS STAD

Anmälan försäljning e-cigarett och påfyllningsbehållare

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

- Nyanmälan** e-cigarett och påfyllningsbehållare
 Anmälan av ägarbyte ett försäljningsställe av e-cigarett och påfyllningsbehållare har bytt ägare.
 Kopia av **egenkontrollprogram** bifogas.

Datum då försäljningen av e-cigarett och påfyllningsbehållare ska starta	Datum då försäljningen av e-cigarett och påfyllningsbehållare har upphört
--	---

Försäljningsställe

Försäljningsställets namn		
Försäljningsställets öppettider		
Verksamhetens inriktning (tobaksaffär, livsmedelsbutik, kiosk etc.) och omfattning (antal anställda etc.)		
Gatuadress	Postnummer	Postort
Telefon	Kontaktperson	
Fax	E-post	

Ägare och faktureringsadress

Firmanamn (AB, HB, enskild firma etc.)		
Organisationsnummer/personnummer		Ansvarig för verksamheten
Gatuadress		Telefon
Postnummer	Postort	E-post
Faktureringsadress		Postnummer Postort

Underskrift

Ort och datum
Underskrift (behörig firmatecknare)
Namnförtydligande

Skicka anmälan till den kommun där du kommer att sälja elektroniska cigarett och påfyllningsbehållare!

Viktigt att veta om anmälan

Du ska anmäla försäljningen **innan** du börjar sälja e-cigarett och påfyllningsbehållare. **Skicka** din anmälan till den kommun där försäljningen ska ske. För att vara säker på att kommunen har fått din anmälan bör du inom 14 dagar ha erhållit en bekräftelse om detta.

Om något som du har anmält förändras ska du anmäla även det till kommunen utan dröjsmål.

Om du medvetet eller av oaktsamhet har e-cigarett och påfyllningsbehållare tillgängliga för försäljning till konsumenter **utan att du har anmält det** så kan du bli dömd till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till anmälan ska du **bifoga ett egenkontrollprogram** som beskriver de rutiner och arbetsätt ditt försäljningsställe har för att följa lagens regler.

Kommunen har möjlighet att ta ut en **avgift** för tillsynsverksamheten. Kontakta din kommun för att få veta hur stor tillsynsavgiften är.

Kommunen och polisen ansvarar för omedelbar tillsyn över handeln med e-cigarett och påfyllningsbehållare inom kommunen och Folkhälsomyndigheten när det bland annat gäller produktkontroll, registrering och egenkontroll avseende gränsöverskridande distansförsäljning, märkning och hälsovarning.

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Läs om lagen på denna länk:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20182088-om-tobak-och-liknande-produkter_sfs-2018-2088

Värt att veta vid försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare till konsumenter

- En elektronisk cigarett är en produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank och påfyllningsbehållare som är en behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin.
- Du ska **informera din personal minst en gång per år** om reglerna för försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare.
- Du eller någon i personalen får **inte sälja eller på annat sätt lämna ut** e-cigarett eller påfyllningsbehållare till någon som inte fyllt **18 år**.
- Kassapersonal bör alltid **begära legitimation** om kunden ser ut att vara yngre än 25 år.
- Du eller någon i personalen får inte sälja e-cigarett och påfyllningsbehållare om ni **misstänker** att kunden kommer att lämna varan till någon som är under 18 år (langning).
- Du ska sätta upp **skyltar/dekaler** för att informera om åldersgränsen.
- Du får **inte** ha e-cigarett och påfyllningsbehållare som **saknar informationsblad, innehållsdeklaration eller hälsovarning** till försäljning.

Information om reglerna i lag om tobak och liknande produkter finns på Folkhälsomyndighetens webbplats, www.folkhalsomyndigheten.se. Andra myndigheter som kan ge information är kommunen, Länsstyrelsen, Konsumentverket, och Polisen.

Underskriven blankett sänds till

Västerås stad
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
721 87 VÄSTERÅS
eller via e-post: mhf@vasteras.se

Information om hur dina personuppgifter behandlas

Dina personuppgifter kommer att behandlas för att administrera din ansökan/ärendet. Miljö- och konsumentnämnden i Västerås stad, org.nr 212000-2080, Stadshuset 721 87 Västerås, är ansvarig för behandlingen av dina personuppgifter och att de behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 samt annan tillämplig lagstiftning.

För att veta mer om varför och hur länge dina personuppgifter behandlas och dina rättigheter som registrerad, se vasteras.se/personuppgifter. Du kan också alltid begära att få ta del av informationen om hur dina personuppgifter behandlas genom att kontakta kommunen på 021-39 00 00 eller maila till kontaktcenter@vasteras.se.

VÄSTERÅS STAD

Egenkontrollprogram för försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Värt att veta om egenkontrollprogram

Du som tänker sälja e-cigaretter och påfyllningsbehållare till konsumenter ska utöva egenkontroll över att försäljningen sker i enlighet med lag om tobak och liknande produkter. Du ska dokumentera kontrollen av verksamheten i ett egenkontrollprogram som är anpassat för din verksamhet. Det är näringsidkaren, det vill säga du som äger verksamheten, som ansvarar för att det finns ett egenkontrollprogram. Programmet bör bland annat beskriva försäljningsställets rutiner för att kontrollera ålder och de krav som gäller för produkterna med informationsblad, innehållsdeklaration samt hälsovarning.

Ett egenkontrollprogram fungerar som ett stöd för dig som näringsidkare i egenkontrollen och är ett viktigt underlag för kommunen vid en tillsynskontakt. När du anmäler försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare till kommunen ska du samtidigt bifoga en kopia av ditt egenkontrollprogram.

Försäljningsställe

Namn på försäljningsstället	Gatuadress	
Postnummer och postort	E-post	
Kontaktperson	Telefon	Antal anställda

Ägare

Firmanamn (AB, HB, enskild firma etc.)	Organisationsnummer/personnummer
--	----------------------------------

Nedan följer ett förslag på vad ett egenkontrollprogram för försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare kan innehålla. Hjälptexten under rubrikerna beskriver lagens försäljningsregler och kryssrutorna är förslag på rutiner som kan vara ett stöd för dig som näringsidkare i egenkontrollen. Det finns också tips på information som inte är försäljningsregler men som kan vara bra att känna till och en hjälp för dig och din personal.

Information om åldersgränsen 18 år

För att informera om förbudet att sälja eller lämna ut e-cigaretter och påfyllningsbehållare till någon som inte har fyllt 18 år ska ni ha minst en tydlig och klart synbar skylt på försäljningsstället. Skylten ska normalt sett placeras vid kassan för att uppfylla kravet på att vara tydlig och klart synbar. Det finns inget som hindrar att ni placerar fler skyltar på andra platser på försäljningsstället.

Var är skyltar eller dekaler om åldersgränsen placerade på försäljningsstället?

- Vid kassan
- På entrédörren
- På skyltfönster
- Annat:

Åldersgräns och ålderskontroll

Den som säljer eller lämnar ut e-cigarett eller påfyllningsbehållare ska vara säker på att kunden har fyllt 18 år. Personen som säljer eller lämnar ut varan, exempelvis expediten i kassan, är personligen ansvarig för att ingen under 18 år får köpa dessa produkter. Det betyder att den som vid försäljning överlämnar e-cigarett eller påfyllningsbehållare till någon som inte har fyllt 18 år kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om kassapersonalen är osäker på kundens ålder ska de begära legitimation.

Det kan vara svårt att enbart genom utseendet bedöma en ung persons ålder. Ett sätt att försäkra sig om att en person fyllt 18 år är att begära legitimation av alla som ser ut att vara under 25 år. Om kunden inte har fyllt 18 år får varan inte säljas eller lämnas ut. Varan får heller inte lämnas ut om det finns särskild anledning att tro att varan kommer att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år.

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll på försäljningsstället?

- Om vi är osäkra på om kunden har fyllt 18 år frågar vi efter legitimation.
- Vi kontrollerar kundens ålder via födelsedata på legitimationen.
- En ålderssticka (dekal) finns för att underlätta ålderskontrollen.
- Vi rekommenderar personalen att begära legitimation av alla kunder som ser ut att vara under ____år.
- Om kunden inte kan visa att han eller hon är över 18 år nekar vi köp.
- Om kunden inte visar legitimation på begäran nekar vi köp.
- Om personalen misstänker att e-cigarett eller påfyllningsbehållare är avsedd för någon som är under 18 år så nekar vi köp.
- Om kunden är påstridig så tillkallas en chef eller annan ansvarig personal.
- Annat:

Alla e-cigarett och påfyllningsbehållare som säljs till konsumenter ska tillhandahållas på ett sådant sätt att det går att kontrollera ålder. Därför måste det finnas rutiner för ålderskontroll även vid eventuell gränsöverskridande distansförsäljning.

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll om försäljningen sker via gränsöverskridande distanshandel

- Detta är inte aktuellt.
- Ålderskontroll vid köp på internet görs via bankkort eller liknande.
- Försändelser via post skickas med rekommenderat brev, mottagningsbevis, personlig utlämning eller liknande.
- Försändelser via post innehåller uppgifter om att tobaksvaran inte får lämnas ut till någon som inte har fyllt 18 år.
- Annat:

Har ni någon rutin för att följa upp hur personalen hanterar kravet på ålderskontroll? I så fall, vilken?

På vilket sätt hanterar ni problematiska situationer, exempelvis om kunden inte kan visa någon legitimation?

- Vi informerar personalen om risker som kan uppstå i samband med försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare och ger förslag på hur dessa kan hanteras.
- Vi utbildar personalen i konflikthantering som inkluderar information om åldersgräns och ålderskontroll.
- Annat:

Stöd och utbildning till personal

En näringsidkare som säljer e-cigarett och påfyllningsbehållare till konsumenter ska ge personalen den information och det stöd som behövs för att de ska kunna följa lagen om tobak och liknande produkter samt anslutande föreskrifter. Det är också viktigt att all personal som arbetar i kassan och lämnar ut e-cigarett och påfyllningsbehållare känner till sitt personliga straffansvar i samband med försäljningen.

På vilka sätt informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll, deras personliga straffansvar och övriga bestämmelser vid försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare?

- Vid anställning av ny personal
- Personalmöten
- Intern utbildning
- Extern utbildning
- Informations- och utbildningsmaterial
- Annat:

Hur ofta informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och om övriga bestämmelser vid försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare?

- Vid anställning av ny personal.
- Minst en gång per år.
- Vi använder en tabell för att notera tidpunkterna för information och utbildning till personalen (se bilaga 2).
- Annat:

Lagen om tobak och liknande produkter ställer inga krav på åldern hos den som står i kassan och säljer e-cigarett och påfyllningsbehållare. Däremot måste kassapersonalen vara införstådd med lagen och ha en reell möjlighet att vägra sälja varorna till den som inte är 18 år. I många fall är detta svårt för en person som inte själv har fyllt 18 år, och unga anställda bör därför få särskilt stöd.

Vilket särskilt stöd ger ni till ung personal för att hantera svåra situationer i samband med försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare?

- Vi säljer e-cigarett och påfyllningsbehållare i en särskild kassa med erfaren äldre personal.
- Ung personal kan få stöd från erfaren personal under hela arbetstiden.
- Ung personal får extra utbildning och stöd för att hantera svåra situationer.
- Annat:

Information om kontrollköp

Kommunen har rätt att göra kontrollköp för att testa om försäljningsställen har bra rutiner för sina ålderskontroller. Det innebär att en person som har fyllt 18 år och ser ung ut testar om det går att handla e-cigarett och påfyllningsbehållare utan att visa legitimation. Syftet är förbättra rutinerna för ålderskontroll.

Kom ihåg - att informera din personal om att ert försäljningsställe kan få besök av någon som gör ett kontrollköp!

Har ni någon rutin för att kontrollera och säkerställa att e-cigarett och påfyllningsbehållare är korrekt märkta? I så fall, vilken?

- Vi utbildar personalen om hur elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska vara märkta.
- Vi kontrollerar att produkterna har ett informationsblad i förpackningen.
- Vi kontrollerar att produkterna har en innehållsdeklaration i förpackningen.
- Vi kontrollerar att produkterna är försedda med hälsovarning.
- Vi kontrollerar märkningen av produktpresentationen.
- Om produkterna saknar något av ovanstående så tar vi bort dem från försäljningsstället och kontaktar leverantören.
- Annan åtgärd:

Avvikelser

Du ska ha kontroll över din försäljning och även se till att din personal följer bestämmelserna. Det är viktigt att du åtgärdar brister som kan uppstå. Om bestämmelserna i lagen om tobak och liknande produkter eller anslutande föreskrifter inte följs kan kommunen besluta om administrativa sanktioner mot dig som näringsidkare för att du ska rätta till felen. Till exempel så kan kommunen meddela försäljningsförbud under en tid av högst sex månader. Som ett stöd för dig själv kan du dokumentera vilka åtgärder du gjort, om en brist uppstår. Då blir det också lättare för dig att följa upp om bristen har rättats till.

Vilka åtgärder tas om det uppstår brister, såsom att bestämmelser i lagen eller att egenkontrollprogrammet inte följs?

☐ Personalen får en genomgång av försäljningsbestämmelserna. ☐ Vi tar kontakt med kommunen för att få informationsmaterial. ☐ E-cigarett och påfyllningsbehållare säljs bara i en särskild kassa med erfaren personal. ☐ Erfaren personal får särskilt ansvar för försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare och för att stödja oerfaren personal. ☐ Annan åtgärd:

Underskrift

Ort och datum
Underskrift (behörig firmatecknare)
Namnförtydligande

Underskriven blankett sänds till

Västerås stad
 Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
 721 87 VÄSTERÅS
 eller via e-post: mhf@vasteras.se
 eller via fax till: 021 – 39 01 31

Information om hur dina personuppgifter behandlas

Dina personuppgifter kommer att behandlas för att administrera din ansökan/ärende. Miljö- och konsumentnämnden i Västerås stad, org.nr 212000-2080, Stadshuset 721 87 Västerås, är ansvarig för behandlingen av dina personuppgifter och att de behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 samt annan tillämplig lagstiftning.

För att veta mer om varför och hur länge dina personuppgifter behandlas och dina rättigheter som registrerad, se vasteras.se/personuppgifter. Du kan också alltid begära att få ta del av informationen om hur dina personuppgifter behandlas genom att kontakta kommunen på 021-39 00 00 eller maila till kontaktcenter@vasteras.se.

Bilaga 1

Berörda myndigheter

Folkhälsomyndigheten är central tillsynsmyndighet för bland annat produktanmälan från tillverkare och importörer, rapportering av försäljningsvolym och utfärdare av föreskrifter. *Länsstyrelsen* ansvarar regionalt inom länet för samordning och tillsyn. *Kommunen* och *Polismyndigheten* ansvarar lokalt för omedelbar tillsyn över handeln med e-cigarett och påfyllningsbehållare. *Polisens* huvudsakliga uppgift är att ingripa vid brott, medan *kommunens* uppgift är att säkerställa att regelsystemet följs i framtiden. *Konsumentverket* är central tillsynsmyndighet för frågor kring marknadsföring.

Mer information

För mer information om lag om tobak och liknande produkter, kontakta din kommun.

Västerås stad Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen 721 87 VÄSTERÅS e-post: mhf@vasteras.se Telefonnummer: 021-39 00 00, knappval 3
--

